

LUND 7 december 2007 16:10

Operation surhål inlett

Åtta jordprover från Sankt Hans koloniområde är uppgrävda, inplastade och ivägsända för analys. På fredagsmorgonen inleddes operation surhål. – Det känns skönt, vi måste ju ha svar innan vi börjar odla för nästa säsong, säger kolonisten Charles Hallén.

Jens Mikkelsen

FÖLJ SKRIBENT

Sedan Sydsvenskans avslöjande om att giftiga kemikalier läcker från den nedlagda soptippen på Sankt Hans backar, har kolonisterna ett stenkast bort oroat sig för att grönsaker och frukter ska innehålla spår av kemikalierna som Lunds storindustrier dumpade på 1960-talet.

– Grönsakerna och fruktträden suger ju upp vatten. Och vi vet inte om det är giftigt. Ingen vet, säger Charles Hallén och pekar med hela handen mot surhålets epicentrum ett stenkast bort.

– Om det är gift där är det gift här också, det går inte att undvika, säger han.

Men just idag tycker han att det känns lite bättre. Miljökonsulten Linda Karlsson från Detox AB är här för gräva upp åtta knytnävsstora jordklumpar från lika många koloniträdgårdar.

– Vi skickar detta vidare för analys till ett ackrediterat labb. Analysen är klar inom tio dagar, säger hon och sluter ännu ett prov i en platspåse som märks med kolonistugans nummer.

Farorna med den läckande deponin upptäcktes redan i början av 2000-talet, när fiskekologen Anders Eklöv konstaterade att var sjätte öring i den närliggande Vallkärrabäcken var gravt missbildad. Trots den alarmerande uppgiften reagerade varken politiker eller tjänstemän.

Men nu är både Charles Hallén och koloniområdets ordförande Göran Olsson glada över att det äntligen händer något. Sakta men säkert håller förtroendet för kommunen på att återvinnas.

– Jag vill ge kommunen en eloge för att den ställer upp, säger Charles Hallén.

Göran Olssons oro är inte bara grundat i Sydsvenskans avslöjande. Han var själv med och såg vad som dumpades på Rögletippen för några decennier sedan.

– Vi körde ju med plastrullar och burkar med kemikalier - allt som inte borde vara där, säger han.

Skulle provsvaren visa att jorden är giftig tar kolonisterna för givet att kommunen ställer upp och antingen flyttar hela koloniområdet eller kompenserar dem ekonomiskt.

– Detta är ju det nyaste koloniområdet i Lund och vi är många som satsat stora pengar. Kan man inte odla får kommunen ställa upp och betala, säger Göran Olsson.

Operation surhål

Kommunen har öronmärkt 20 miljoner kronor för att utreda och vid behov sanera de läckande deponierna i Lunds kommun. I dagarna räknar renhållningsverket med att få ta del av arkiverade flygfoton som ska visa hur deponierna såg ut från 1940-talet och fram till att de stängdes. I januari ska gasmätningar från tipparna påbörjas och sedan ska Anders Eklövs fiskrapport följas upp. Svaren ska utvärderas och analyseras under våren.

Lunds nedlagda deponier innehåller motsvarande två globenarenor fulla med giftigt avfall, sopor och okänt industriavfall. Soptippen vid Sankt Hans backar användes på 1960-talet av Tetra Pak och Åkerlund & Rausing som en dumpningsplats för kemikalier som man idag vet kan orsaka hjärn- och fertilitetsskador.

LUND HIMMA